

Kremenjak

Politički list za interese grada Šibenika i okolnih sela.

Kremenjak izlazi svaki četvrtak. Pretplatna cijena na godinu 3 Krune. Na pò godine Kruna 1.50 para. Pretplate i pisma šalju se uredništvu. Rukopisi se ne vraćaju a neplaćeni se listovi ne primaju. **Pojedini broj 4 pare (2 novč.)**

1908.

Isus reče: A ulazeć u kuću nazovite joj: *mir kući ovoj!*

Ulazeći u novu godinu nazivamo našem Šibeniku i našim Šibenčanim: *mir godini ovoj! mir kući našoj!*

Jer **Isus** reče: Teško svijetu od smutnje; ali teško *onome čovjeku*, kroz koga dolazi smutnja.

Još **Isus** reče: Čuli ste kako je kazano starima: *Neubij*; jer ko ubije biće kriv sudu.

Moćiće te advokat za dobru plaću i obraniti pred sudom, ali njegova plaćena obrana neće zapriječiti grizodušja tvoga, a tvoja će te savijest mučiti i pred ljudima ćeš se stiditi, što si digao život bratu svojemu.

Isus reče: Još ste čuli, kako je kazano starima: **Nekuni se krivo**, a ispuni, što si se Gospodu Bogu zakleo.

Jer s krive kletve trpiće sve do smrti duša tvoja a tvoj će obraz pocrniti kao tamna noć, kadgod stupiš u društvo ljudi. Jer si prodao dušu svoju i obraz svoj da krivom kletvom upropastiš iskrnjega svoga. Pokaj se u novoj godini i biće *mir u kući tvojoj* — u duši tvojoj.

Ako te je ko nagovorio na krivu kletvu, taj je sotona paklena u ljudskoj podobi, a u duši njegovoj, u kući njegovoj je crni pakao. I, vjeruj, prokleta će biti duša njegova i koljeno njegovo. Koljeno njegovo će ga utući.

Isus reče: Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pak ćeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega.

Isus reče: *Sre dakl, što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima*: jer je to zakon i proroci.

I ko se pošteno i vjerno drži ovih riječi Isusovih, taj će samo dobro činiti, a zla o nikome ni govoriti neće, ni vani na ulici, ni u kući, ni u crkvi, koja je posvećena imenu sv. Križa, na kome je dobar Isus propet od onih, koji su htjeli vladati svijetom i nogama gaziti siromaha i mali puk, koga je Isus spasiti došao i izjednačio ga pred Bogom i pred zakonom s velikima, bogatima i silnicima.

Isus reče: i *siromašnim* pripovijeda se evangjelje. (A ne samo velikima i silnicima).

Naš dragi Don Vice Škarpa, i mi Kremenjaci i oni od pučke stranke i svi poštenji vjeruju u božansku nauku Isusa Hrista, na čijem uzvišenom moralu temelji se naša vjera, a ko je proti toj *uzvišenoj* i *čistoj* vjeri, taj je i proti Isusu i *čistoj* nauci Njegovoj. I taj je proklet na ovom svijetu. A ima zla na svijetu, ima kukolja na ulici, po kućama, po župskim stanovima i po manastirima. Svi smo slabi, svi smo grešnici, samo Isusova čista nauka nad nama svima sjaje kao žarko sunce, na kome treba nam se je svima ogrijati, pa i tebi i mnogim tvojima, Don Vice slatki i lijepi.

A **Isus** reče: da neubiješ; *nečiniš preljube; neukradeš; nesvjedočiš lažno; nepoželiš tuđe žene; a*

Poštuj oca i mater; i ljubi *bližnjega* svoga kao samoga sebe.

A **Isus** obrnuvši se reče Petru (a preko Petra svakomu): odlazi od mene sotonu; ti me smućuješ; jer nemisliš što je *Božje*, nego *ljudsko*.

Isus reče: Gujinje leglo! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? Jer usta govore od suviška srca.

Još reče: Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svojim, i usnama svojim poštuju me; a srce njihovo daleko stoji od mene.

Nepogani čovjeka, što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta, *ono* pogani čovjeka.

Jer od srca (zla, Isusovom naukom nezadojena) izlaze zle misli, ubojstva, preljube, bludnost, kradje, lažna svjedočanstva, hule na Boga.

I ovo je ono, što pogani čovjeka; a neumivnim rukama jesti nepogani čovjeka.

Ovo je čisti nauk Isusa Hrista i držimo se, braćo, njega i u novoj godini. U njoj nek se oslobodi svakoga zla i bezakonja naš patnički narod u Hrvatskoj, Slavoniji, Dalmaciji, Istri, Ungariji, Bosni, Hercegovini, Srbiji, Crnojgori, Staroj Srbiji i Mačedoniji.

Nek se primakne svojoj slobodi i jedinstvu.

Braćo Šibenčani, bez razlike, ulazeći u novu godinu nazovimo jedan drugomu: **Mir kući ovoj! Mir kući našoj!**

ISUŠ HRIST to reče.

Uredništvo „Kremenjaka“.

Priznanica Kremenjakova ministru Becku.

Preuzvišeni gosp. ministre predsjedniče!

Mjesto brzogjavne čestitke, zahvalnice, priznanice za Tvoju očinsku skrb i brigu za našu tužnu i dobru Dalmaciju i *poštene* naše općine i *svjetloobrazne* predstavnike njihove, primi s naše strane ovu smjernu (al iz duše izvadjenu) priznanicu. Ako Ti ju brzogjavno neupravismo, to nije radi pomanjkanja čutstva harnosti i stoljetne historične odane servilnosti ovih *antemuralnih* lavova, koji u ovim, krvlju poštrapanim, kršima *uvijek* mačem u ruci braniše junački i zanosno sve što je tuđe za komad limenog serdarskog pera, s ponosom za kapu zataknutog; to je, rekoh, ne radi toga, nego radi oskudice novaca. Jer, da budeš nam poslao ne novaca u gotovu, nego samo jedno obećanje, mi — *dā*, i mi bi nice k zemlji popadali i ljubili trag Preuzvišenih Stopa Tvojih.

Ah! Ti spasitelju naš! Ti si nam obećao ništa manje nego jednu željeznicu preko Like — pa ko je

taj, da ti nebude haran za to?! A ako, poslije 77. obećanja i Ti dadeš Tvoje onima, ča se radjaju okolo kampanila sv. Duje, da ćeš im graditi željeznicu do u Bosnu, onda će u Spljetu toliko veselje biti, da ćemo se mi morati postarati graditi im u Spljetu ludnicu tri put veću od šibenske, jer će sve od radosti i veselja u Spljetu pamet izgubiti.

Ti si nam obećao toliko luka urediti, u kojima će biti pristaništa za flote i plovitbe, koje će po moru širiti slavu *kolijevke hrvatsva* — pa zar da iz te svoje kolijevke *antemuralni* lavi nekliču Ti harno živio!?

Stotinu miljuna Ti si obećao sasuti u njedra ove hrvatske proslavljene zemlje, da ona iz punih njedara zadoji svoju dobru, mirnu, srebrogladnu i zlatohlepnu dječicu, koja, eto već iz same nade dobrog sisanja iz bujnih njedara majčinih, harna i zahvalna pozdravlja Tebe, dobrog oca svoga.

Bezbroj kuća i štala za naše pope i fratre Ti si, Preuzvišeni gospodine, spasitelju i oče, obećao graditi a oni su naši dobri pastiri, a mi njihove vjerne ovčice — pa, kako da Ti cijela ova zemlja, koja je sva samo jedan veliki tor vjernih, plašivih ovčica, nekliču iz dna svoje — što ovčije, što janjeće — duše: Živio! Zdravo bio!

Novu eru naziremo u ciku zore, koja svojim preuzvišenim ružičastim prstima sa svog zlatnog truna prosiplje ruj i zlato po našim kršnim goletima. Antemuralni lavovi sa limenim serdarskim čelenkama za kapom, koji u ovoj *kolijevci hrvatsva* junački braniše uvijek tudje, zanešeni zlatnom zorom nove zlatne ere bacaju u veselju kape pod oblake, kličući *hosanna!* sinu Davidovu, klanjaju se teletu — zlatnome.

A kad nas, ako nas, pune nade, iza *zlatnog* teleta ogrije sunce *zlatno*, onda se drukčije neće smjeti ni *beknuti*, osim harnog *hosanna*-klicanja, a hrvatska će ta riječ prenijeti svoj koren u Beč.

Hosanna! Hosanna! — kolijevka hrvatsva biće puna samog — blaga.

A — Preuzvišeni gospodine ministre — blago je — blago.

Ti neodbi ovu našu priznanicu. Ona je iz duše, ona je iz srca. Samo nam ispuni i ovu želju, a ta je, da nam od srca pozdraviš onog bivšeg brkatog čovjeka namjesnika, prama komu se onako neharo pokazalo ono nekoliko usijanih glava u Zadru.

Oni nerazumješe čitavu, голу istinu njegovih velikih, teških, krutim iskustvom stečenih riječi. Nerazumješe, il možda — i razumješe, pa od tragedije učiniše veselu komediju.....

Da neobilazimo dulje riječima, mi Ti odmah čisto i bistro kažemo i molimo Te: Pošalji Ti nama opet njega il onakoga, neka nam reče u oči, da smo ne samo bez poštene riječi, nego da smo i bez kapi ljudskog poštenja — bez obraza.

Neće puno faliti. Jer u nas, vid'te, obilato rodi tog blaga rod. A —

Blago je — blago.

Preuzvišeni Sine Beckov, — Hosanna Tebi!

Poglavicama? — krilata riječ Handlova na — uzdarje.

Školski kotar šibenski. *)

I po drugi put uprava učiteljskoga društva u Šibeniku pružila je dokaz netaktičnosti i bezobzira.

*) Prenosimo iz „Slobode“ br. 54.

Nezadovoljna, što joj prva paljba sa prosvjednom izjavom protiv pisanju lista „Kremenjaka“ ostade bezuspješna, dala se na posao, kako da pokrije svoju blamažu i prazninu, sa vanjskim članovima ovoga društva. Računajući na neobavještenost, strah i psihologijski momenat svojih drugova, uprava društva izvoljela ih se sjetiti poslije gotova čina.

Tek onda, kad je „Sloboda“ jednom izjavom na ljudski način prekorila samovolju uprave, s nevolje, za slugom „Slobode“ sjetila se uprava svojih drugova iz okolice i pozvala ih, da joj budu kalauzi u jednoj aferi, o kojoj oni nijesu bili ni upućeni, ni obaviješteni.

Ovijem je načinom uprava društva ponizila svoje članove iz vana ne vodeć računa o njihovoj riječi, koja bi se pri eventualnom zborovanju mogla da čuje i prama potrebi uvaži.

Ali osim njih uprava se nije obazrela ni na savjete svojih članova u mjestu za koje je bilo sumnje, da se ne će slagati sa načelom, da se u društvo uvlači partizanstvo.

Mi se nikako ne možemo sag'asiti ni odobriti prvi korak uprave, koja je lakomisleno i na strastven način prešla preko predloga jednoga svoga ozbiljnoga druga, bivšeg potpredsjednika društva, kad je predlagao mješovitu komisiju, koja bi imala da ispita, postoje li, u kojem smislu i kakove su to uvrede, zbog kojih bi list „Kremenjak“ imao da se osudi i spali na inkvizitorskoj lomači.

Ovaki je predlog mjerodavan pri svima aferama u svijetu koje se tiču časti i ugleda osoba, ili korporacija, pak: za što ga se bojala prihvatiti uprava društva? Za što izbjegavati istinit pravac, a hvatat se začkoljica i smicalica na račun jednog prosvjetnog i humanog društva, koje ima taj zadatak da radi na moralnom i materijalnom emancipovanju svojih članova, a nipošto, da se kome udvara.

Čemu ovakim nepristojnostima dosagjivati svome najaktivnijemu, zauzetnom i vrlo sposobnom članu uprave, na način, da ovaj dava ostavku i društvo riješava svoje kooperacije u času, kada učiteljstvo zbog stotinu razloga potrebuje valjanih spremnih, a nadasve neodvisnih elemenata?!

Za to otvoreno velimo: Ovaj pravac, kojim je krenula uprava uč. društva nije dobar ni uputan, jer ne vodi dobru.

Glede druge izjave koje je sa potpisima izašla kao priposlano u „Hrv. Rieči“, mogli bi vam pričati na dugo i široko, da nas ne obuzimlje rumen stida glede načina kojim su se mamili potpisi, te kako je krivnjom štrebera i malodušnika doveden do iskušenja ponos i neodvisnost našeg učiteljstva.

Hoće li kogod imati smionosti, da i ovdje potraži svjetlost, ne bi li se bud kako oprali zbog ovake ljage?

Ostavljajući na stranu sva ona pisma, proklinjanja, laži i zanoveti, koje dolikuju samo štreberima, mi smo ipak zadovoljni s mnogo razloga ovom drugom izjavom, kojoj ni sama „Hrv. Rieč“ ne htjede podati važnosti trpajući je megj priposlano.

Zadovoljni smo prije svega, što su je mnogi neodvisni i odlični učitelji odbili, kao i učiteljice. Istina, da je takovih sada manji broj, ali ipak nije tako neznatan.

U ostalom, kad se shvati u ime koga i za što su se kupili prosvjedi, lako je vidovitu čovjeku uvidjeti što mnogi podlegoše protiv svoga osvjedočenja.

Pored svega toga bilo je potpisa i uzvučenih na furtimaški način.

Neovisno učiteljstvo uvjerenom, da službeni broj ne

sačinjava većinu, već razbor i odlučnost, borit će se i dalje za ugled svoga staleža, kloneć se vazda potčinjenosti, da za volju jedne stranke počini drugoj nepravdu i obijedi je s nečim, što ne postoji i što ova ne priznaje.

Oni, koji potpisaše izjavu zbog neupućenosti, ili straha, zaslužuju samo naše sažaljenje. Ako je njima većma do ugagjanja i udvornosti, to je znak, da su izgubili smisao za lijepim, te da po tom oskudijevaju istinom.

Ovo napisasmo sa dobrom namjerom, da se shvati raspoloženje onih, koji žele Učiteljskom društvu i učiteljima napredak i da se zavedeni okane stranputice.

Jer, sva dosadašnja polemika sa „Kremenjakom“, vrlo je nepovoljno prošla po upravi Učit. Društva.

Za svakoga čovjeka zdrave pameti, dolazi, koji su izneseni u „Kremenjaku“, a kojima se poriče, da je ovaj list uvrijedio učit. osoblje, jaki su i neoborivi. To treba priznati. I za to drugi put malo više pažnje i smotrenosti, a što manje inada i stranačkog prkosa!

Didaskal.

IV. RAZGOVOR

IZMEDJU KREMENJAKA I SLEVENJAKA.

Kremenjak: Dakle, gdje smo ono zadnji put ostali kad smo se razgovarali?

Slevenjak: Ono smo govorili o nama i o Talijancima. Ti si htio usporediti šaku njih sa našom ogromnom većinom, a meni to nije išlo u glavu a neidje mi baš, da ti pravo kažem, ni danas. Jer ja opet velju, šta imaju Talijanci? Potjerali smo ih s općine, zbili smo ih u rog tako, da nesmiju ni regnuti, ako samo mi hoćemo. Ta, kad bi samo mi htjeli, raznijeli bismo ih kao vihar slamu, da im nebi ni traga ostalo. Šta, zar ne?

Krem.: Ti sad misliš odviše materijalno i ti otim tvojim riječima sam sebe žestiš i pališ i u tren oka bi ti sad poletio opet na ulicu i sa svojim društvom pokazao Talijancima, da su Hrvati u Šibeniku na šaci, dakle materijalno ili ti fizički jači od njih. Ali, dragi moj, danas svijetom nevlada brutalna materijalna ili fizička snaga, već snaga razuma oboružana znanjem, danas vlada snaga, *premoć duha*.

Jes' vidio, što kaže veliki Palacky svom narodu českom. Kaže im do riječi ovako: „*Kad smo god mi Česi pobijedjivali, bivalo je to svakiput više premoću duha nego li moću fizičkom, a kad smo god podlijegali, tome je uzrokom bilo pomanjkanje duševne djelatnosti, moralne krepcine i odvažnosti*“. — Razumiš li to? I onda im opet kaže: **Jedino tad ćemo trajno obezbijediti budućnost svoju, kad budemo duhom pobijedjivali i predvodili u vjekovnoj borbi, koju nam je providnost namijenila.** — Razumiš li ove zlatne riječi?

Slev.: Razumim. A ko da ih nerazumi?! Lijepo ti se uzdane iz dna duše, kad ih čuješ. Ma da nije rekao nego samo to, morali bi ga harni Česi zvati ocem naroda!

Krem.: Eto, vidiš, kako, uza svu tvoju naklonost, nagnuće na brutalnu silu, ipak te lijepe riječi taknu u srce i odmah se osjećaš drugim neg čas prije: boljim, plemenitijim. Tvoj zdrav razum primi odmah zdravu i dobru nauku i ti sad nebi ni za što poletio na ulicu sa svojim drugovima, da pokazete Talijancima snagu svojih šaka, već bi ti sad želio, da ste ti i tvoji drugovi na drugom polju odvažni, gdje bi ste bili kadri svom narodu stvoriti sve, štogod zamislite, samo da nadmašite Talijance.

Slev.: A kako nebi, brate moj! Ta, dao bi dušu; radio bi dan i noć, samo da mi Hrvati imamo sve, a

sve lijepo uređeno, da cvate kao cvijeće.... Ja sâm neznam, što bi sve želio učiniti.... Al svakako tako, da bi se Talijanci morali sakriti i čuditi i — e pa da — i skinuti kapu pred nama.

Krem.: Ma bravo, evala ti, Slevenjače, kad tako govoriš. Meni sad i netreba govoriti, ni puno riječi gubiti. Ti sâm krčiš put mojim riječima k sebi. Ti bi sad želio učiniti i radio bi dan i noć, kako bi mi imali sve tako, da bi se Talijanci morali *sakriti i čuditi i — skinuti kapu pred nama*. Za te bih te riječi poljubio, jer tako i nikako drugčije od prilike govorio bi i Palacky.

Ja vidju po tebi, da i kod vas ima ljudi dobrih i još nepokvarenih, samo bi im trebalo govoriti od srca k sreću i otvoriti im oči, da prog'edaju i nadju pravi put, po kojemu odani i iskreni i dobromisleći rodoljub mora stupati. Vas bi trebalo spasiti od stranputice i krivog odgoja i dati vam nauku zdravu, čistu i poštnu, iz koje bi našem narodu bilo samo dobrog i korisnog ploda: I vi biste s nama uprli iz svih sila, da dignete narod i hrvatsko naše ime na što višu visinu; a još biste jače i srčanije uprli radom i svojom umnom snagom, kad biste opazili, da naša narodna stvar zaostaje za tudjom, da naš narod zaostaje u mnogim stvarima za drugim narodom, zaostaje, recimo, za Talijancima. Skočili bi k nama, u pomoć i kao lavi s nama poradili oko narodnog dobra, oko narodnog napretka, oko podignuća puka i pučkih masa.

A sad mi samo čas dozvoli, da ti usporedim nas sa onom šakom Talijana u Šibeniku, pa da vidiš razliku.

Slev.: Molim te, samo ti govori; ta znaš, da te ja rado slušam.

Krem.: Prema njihovom broju, koliko ih ima u našem gradu, nemožemo reći, nego da ih je šaka. Je li?

Slev.: E, pa da; prema nama — šaka, šačica.

Krem.: Sad gledaj: Ta šačica Talijana u Šibeniku ima: *prvo*, svoje lijepo kazalište, koje im je jako sredstvo za gojenje i podržavanje lijepog talijanskog jezika u našoj zemlji. U istinu, čuju se u njemu kad-i-kad slatki glasi i našeg lijepog i zvučnog materinjeg jezika, jezika hrvatskog ili ti srpskog. A, ako, se njihov čuje češće, to znaš, svak voli svoje, a krivnja naša, ako se nečuje po češće i naš; — *drugo*: imaju krasna pomješća društva „Casino“, a mi se smucamo od nemila do nedraga kao cigani i krvavo plaćamo; — *treće* oni imaju krasnu i pristojnu školu svoje narodne „Leghe“, a mi smo kroz trideset i više godina slali svoju dječicu u školu, gdje duševan gazda nebi ni prasad držao, da mu nepocrka, a ove godine na opću sablazan htjedoše strpati zajedno i ženskice i muškiće. Jedva se napokon otvorila nešto bolja i pristojnija škola u gornjem varošu, pa i tu mudre glave zatvoriše prozore, da odnesu djeci svjetlost i zrak. Osim toga nedadoše gospodarstvu kuće ni pristojna zahoda učiniti, a škola u Docu otvoriće se tamo, znaš — do godine; *četvrto*: imaju lijepo uređenu školu kad gospodje Diem za odraslije ženskice, a mi? ... a mnoge obitelji naše prisiljene su slati svoje kćeri isto tamo, i tu naravski neprime nikakvog narodnog odgoja, a kod odrastu naše hrvaticice neznaju govoriti hrvatski. Onda dodju neke pametne glave da po novinama prigovaraju, kako naše gospodjice negovore hrvatski, mjesto da sami sebe korimo, što im nedadosmo škola, da se u narodnom duhu odgoje.

Slev.: Tako je, neboj se. Ima i naših sokolašica, koje uživaju vazdan talijanski govoriti, a ovamo...

Krem.: Ma da, ima ih svudje i ženskih i muških, al....

Slev.: Ima, ima i naših upravitelja društava, prvaka stranke, advokata i drugih sve mladih ljudi, koji uvijek

talijančare, a ima nekih, kad govore hrvatski, zaboli te drob od muke.

Krem. Da, al to su stariji; njima valja prostiti; tako su odgojeni.

Slev. Ne, ne; ima i mladih, pa sa gospodjam a i djecom nikad ni beknuti hrvatski. Vjeruj Bogu! Lijepo me je stid.

Krem. Znam, znam; vjerujem ti. Čuo sam i ja vaših mladih ljudi, pak dodju n. pr. u Kožola sa „bona šera“, pa im se i sami momci Kožolovi čude i jedan drugome očima miga i šapče „che croati d'acqua dolce“.

Slev.: A to će biti još, ako Bog da, oni, što nas tuškaju na talijance, da im razbijamo stakla... (*Slevenjak uzdane duboko*) eh! — a eto!

Krem.: To neznam, al ništa lakše; nego nastavimo mi svoj...

Slev.: Neznaš ti, dakako; al znamo mi... al — fala Bogu!

Krem.: Za to ti skoro i rekoh: otvori oči; nevjeruj ničijim lijepim riječima; i nekrpi svojom krpom tuđih gaća.

Neg, nastavimo mi svoj divan. Dakle — *peto*: oni imaju...

Slev.: Negovori mi više, molim te; — ljut sam.

Krem.: Zašto?

Slev.: A za njihovu neiskrenost, funcuntariju. — Sve se meni čini, da oni nas Šibenčane vuku za nos, a da je njima hrvatstvo deveta u plugu. — Samo da je njima dobro i da ih mi nosimo na našim rukama, a mi — a nas da vrag odnese stotinu, da nas pozatvaraju po tamnicam sve do jednoga, njima evo: nokat o zub.

Krem.: Lako i to.

Slev. Ma šta lako!? Jeste, tako je, to ti sad ja velju. Jer — jer reci ti meni, brate moj, znaš li ti, za što smo se mi Šibenčani zavadili?

Krem.: Ma svršimo prije onaj razgovor, pak ćemo to...

Slev.: Neću! — Odgovori mi na ovo! Dakle - zašto?

Krem.: Zašto? — da ti rečem pravo: ja neznam zašto. Znaš li ti?

Slev.: Ja? — ni ja neznam zašto.

Krem.: I ova ga je lijepa! — A onda, zašto ste se s nama svadili?

Slev.: A ja znam! — A ko to zna, kako je to išlo?! Svakako je berekinski i funcunski ova potka osnovana.

Krem.: Svakako znaćeš, da smo mi Šibenčani kremenjaci svedj nudili mir. Sjećaš li se?

Slev.: Kako ne! — Sjećam se! i te kako! — Al... puno je smutljivaca — puno!... butiga, butiga — hrvatstvo butiga... Ma, čuj! Zašto mi Šibenčani živimo u zavadi i neslozi? A? šta ti se čini?

Krem.: A šta 'š, da mi se čini? — Biće za učiniti vragu na volju.

Slev.: Nije; — ja ću ti kazati: za to, da dobro stoje.... — njih dva-tri. Eto, sad znaj.

Krem.: Znamo mi to davno svi, al nijesam ti htio reći, da ti nebude žao.

Slev.: Eh... vidimo sad i mi neke stvari... Al sad nemarim govoriti. I onako sam ljut, a tebi je kasno.

Krem.: Onda drugi put. Do vidjenja.

Slev.: Do vidjenja. — Bog!

RAZNE VIJESTI.

Čestit Božić svim našim pravoslavnim kremenjcima, koji svoje čestito srpsko ime i srpski barjak postavio u jedan bojni red sa pravim hrvatskim imenom i hrvatskim barjakom za spas zajedničke domovine i ujedinjenje razdobljenih uda njezinih. — Hristos se rodi! Rodiče se i sloboda....

Na badnji dan i na Božić imali smo prigode da čujemo lijepu Misu koju je komponovao i instrumentirao maestro P. Zuliani. Instrumentacija je veoma zgodna i puna a samo izvadjanje Mise pomoću diletanata bilo je veoma lijepo, puno fuzije i precizno.

Pri ovome opažamo, kako bi se moglo mnogo-šta lijepa izvadjeti, kad bi bilo više ljubavi i požrtvovnosti i sa strane iste biskupske kurije.

Čestitamo Gosp. m.^o Zuliani na lijepom uspjehu.

† **Gašpar Manos**, posjednik i trgovac umro je u Zlarinu, u ponedjeljak 30. pr. mj. Vrijedni pokojnik bio je jedna od najodličnijih osoba u Zlarinu, te je sa svoje dobrote, plemenitosti i primjernog poštenja bio opće ljubljen u svom Zlarinu i svugdje, gdje je bio poznat. U Šibeniku imao je veliki broj prijatelja i štovatelja, kojima će vrline pokojnikove u dugoj uspomeni ostati.

Svojim odgojem i osjećajima bio je bliži kultu italijanstva, ali je u svojoj odličnoj i poštenoj duši ljubio ovu zemlju i ovaj narod i jezik naš hrvatski.

U političkim borbama zadnjih vremena u Šibeniku i okolici volio je stati uz stranku hrvatskih kremenjaka, kao predstavnicu mira, čistog demokratizma, napretka i domaćeg elementa.

Vječnaja pamjat milom prijatelju pokojniku, a tužnoj rodbini i rodnom mu Zlarinu naše iskreno saučešće rad gubitka ovakog odličnika.

Bila mu je tekar 41. godina.

Zadnji dan godine da' o je naše društvo „Kolo“ u večer lijepu zabavu uz zajedničku večeru. Sudjelovaše zborovi i naši vrijedni diletanti odigravši lijepo „Pokorenu punicu“. — Ovlako za sada. Napred „Kolo“!

„Kremenjak“. Mali i simpatični „Kremenjak“, što izhodi u Šibeniku, opet je postradao. Konfiskovani su mu članci „Kremenjak“ u „Otačbini“ i osude u Bosni, u kojima se bio zauzeo toplo i iskreno za našu hudu i dobrosretnu sudbinu. Ni majušnom „Kremenjaku“ ne daju dihati, kao ni „Otačbini“. — Mali i dobri družje i borče za istinu i slobodu, steglo nas je sa svijju strana, pa nam dahnuti ne daju, ali svaka sila za vremena.

Ovako Banjalučka „Otačbina“.

Poruke Uredništva:

X. u X. Radi obilna gradiva drugi put. — Za ono bićete već primili pismo. Pozdrav.

Gosp. Dop. Dolac. Ono o Don V. Škarpi drugi put. Zdravo!

Preporučujem št. općinstvu moju novu i bogatu

URARIJU I ZLATARIJU

— u gradu (Medjugarim) —

CIJENE UMJERENE.

Eugen Pettoello — Šibenik.

7-26